

Huvudman

Värnamo kommun

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Hånger skola i Värnamo kommun.

Beslut

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Värnamo kommun en anmärkning avseende arbetet för trygghet och studiero och arbetet mot kränkande behandling.

Värnamo kommun ska **senast den 9 februari 2024** vidta de åtgärder som huvudmannen bedömer är nödvändiga för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Beslutet om anmärkning får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser extra anpassningar och särskilt stöd samt bedömning och betygssättning för skolenheten.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån en risk- och väsentlighetsanalys beslutat att genomföra en riktad tillsyn vid Hånger skola. I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Hånger skola följer gällande bestämmelser om extra anpassningar och särskilt stöd, trygghet, studiero och arbetet mot kränkande behandling samt bedömning och betygssättning.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsan och rektor samt genom observationer vid besök den 31 maj och den 1 juni 2023. Som en del av tillsynen har även dokumentation inhämtats och granskats, bland annat skolans elevhälsoplan och plan mot kränkande behandling. Skolinspektionen har också tagit del av ett antal utredningar och åtgärdsprogram vid besöket. Vidare har Skolinspektionen genomfört en kompletterande intervju med rektor den 20 oktober 2023.

Huvudmannen har fått möjlighet att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpats och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet.

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Anmärkning

Trygghet och studiero och arbetet mot kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Förebyggande arbete för att skapa trygghet och för att motverka kränkande behandling

Eleverna uppger i intervju att de trivs och känner sig trygga på skolan. De äldre eleverna berättar att det kan vara bråk ibland men att de pratar om det då det händer och att lärarna pratar med eleverna om hur eleverna ska vara mot varandra för att skapa trygghet. Eleverna berättar också att det alltid finns vuxna ute på rasterna, att lärarna alltid säger till om det uppstår bråk samt att lärarna pratar med eleverna om varför och att de ska be om ursäkt. Eleverna berättar också att de pratar om trygghet vid elevrådsmötena som sker en gång per månad.

Representanter för elevhälsan uppger att det bedrivs ett förebyggande arbete för att skapa trygghet på skolan, bland annat genom olika värdegrundsövningar. Det finns även ett system med så kallade ”kompisgrupper” där skolan blandar elever från olika årskurser. Det kan liknas vid ett faddersystem och eleverna arbetar i dessa grupper flera gånger per termin för att främja samarbetet mellan elever i olika åldrar. Skolan har också en hög vuxennärvaro och elevhälsan leder ett arbete

kring hälsa, arbetsmiljö, självförtroende och prestation i årskurserna 1, 3 och 5 ("HASP-arbetet").

Lärare uppger i intervju att de arbetar mycket med tydlighet och struktur under lektionerna för att skapa trygghet. De har genomgångar med eleverna om hur de ska uppföra sig i klassrummet och mot sina kompisar. Vidare arbetar de med "kompisgrupperna" där de bland annat diskuterar vilka rättigheter och skyldigheter man har som elev på skolan.

Rektor uppger i intervju att skolan har genomfört elevenkäter och trygghetsvandringar för att identifiera områden på skolan där eleverna känner sig otrygga. Skolan har utifrån resultatet av elevenkäterna och trygghetsvandringarna satt in åtgärder som exempelvis rastvärdar och extra personal utanför omklädningsrummen för att öka elevernas trygghet. Skolan har också arbetat med språkbruket bland de yngre eleverna. En ny elevenkät kommer göras i slutet av året och denna kommer ligga till grund för kommande åtgärder vid skolan.

Plan mot kränkande behandling

Lärare, elevhälsans representanter och rektor uppger att det finns en plan mot kränkande behandling vid skolan. Rektor uppger att planen revideras årligen utifrån resultatet av den kommungemensamma enkäten som genomförs varje år. Denna enkät handlar bland annat om trygghet och studiero och kränkningar. Rektor uppger vidare att eleverna inte har deltagit vid framtagandet eller revideringen av den nu gällande planen mot kränkande behandling. I kompletterande intervju berättar rektor att det pågår ett arbete med att ta fram en ny plan mot kränkande behandling. Planen är ändrad och utformad efter aktuella förhållanden vid skolan. Eleverna kommer att involveras i arbetet och de kommer ges möjlighet att ändra och lägga till i planen. Detta är inte gjort i nuläget men arbetet beräknas vara klart i slutet av november.

Förebyggande arbete för att skapa studiero

Elever uppger att det kan bli lite stökigt på lektionerna ibland, speciellt lektionen innan lunch, men att det oftast hjälper när lärarna säger till. Elever berättar att de kan koncentrera sig och lära sig det de ska på lektionerna.

Lärarna uppger att de tillsammans med eleverna diskuterar vilka rättigheter och skyldigheter man har som elev på skolan samt att de arbetar mycket med tydlighet och struktur i undervisningen i klassrummet. Rektor uppger att lärarna har en gemensam lektionsstruktur med tydliga ramar för hur eleverna ska vara i klassrummet. Rektor uppger vidare att det tidigare har varit problem med elever som befunnit sig i korridorerna under lektionstid och stört andra elever, men att detta inte längre tillåts och att alla elever numera ska befinna sig i lektionssalarna. Skolan har också arbetat mycket med elevernas språkbruk. Elevernas studiero följs upp genom elevenkäter och rektor ser positiva tendenser av arbetet med studieron.

Ordningsregler

Eleverna berättar att det finns ordningsregler och klassrumsregler som de har varit med att ta fram. Lärare uppger att det är rektor som beslutar om skolans ordningsregler men eleverna är delaktiga i arbetet med att ta fram reglerna. Lärare berättar vidare att de tillsammans med eleverna arbetar fram klassrumsregler. Rektor uppger att eleverna är delaktiga i arbetet med att ta fram ordningsreglerna och att eleverna via elevrådet medverkar vid uppföljning av ordningsreglerna. Rektor upplever att ordningsreglerna efterlevs. Ordningsreglerna följs upp genom dialog med pedagogerna samt genom egna iakttagelser vid tillfällen när rektor är rastvakt.

Skriftlig rutin för omhändertagande av mobiltelefon och annan elektronisk kommunikationsutrustning

Eleverna berättar att de inte får ha mobiltelefoner under skoltid. Mobiltelefonerna lämnas till lärarna i början av skoldagen. Lärarna låser in mobiltelefonerna i ett skåp och när skoldagen är slut får eleverna hämta dem. Eleverna säger att de inte vet vad som händer om de glömmer att lämna in sina telefoner men uppger samtidigt att det inte är några problem med mobiltelefoner under lektionerna. Lärarna berättar att eleverna lämnar sina mobiltelefoner i en låda i klassrummet på morgonen och att klassrummet är låst. Lärarna känner inte till om det finns en skriftlig rutin för hantering av mobiltelefoner. Rektor berättar att det inte finns någon skriftlig rutin för omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning.

Åtgärdande arbete för att skapa trygghet och studiero samt förhindra kränkningar

Eleverna uppger i intervju bland annat följande. De har pratat om vad en kränkning är och att de ska berätta för en lärare om de blir utsatta för någon form av kränkande behandling. Lärarna tar alltid kränkningar på allvar och de reder ut om någon blir kränkt. Det sker inte så mycket kränkningar på skolan.

Representanter för elevhälsan berättar att det kan ske kränkningar på skolan och att det då görs kränkingsanmälningar via ett digitalt system.

Lärarna berättar att de anmäler alla kränkningar i skolans digitala system. Lärarna tror att de är överens om vad en kränkning är och säger att rektor är tydlig med att det är elevernas upplevelser som avgör om det är en kränkning eller inte.

Rektor uppger att hen har uppmanat lärarna att lägga in alla tillbud i skolans digitala plattform för detta ändamål och att rektor på så sätt får del av anmälan. Rektor beslutar därefter vem som ska utreda händelsen. Utredning genomförs efter varje anmälan. Oftast är det läraren som upprättat anmälan som också utreder

händelsen och ibland kan skolkuratoren delta i utredningen. Rektor berättar att personalen pratar med berörda elever och med elevernas vårdnadshavare. Om utredningen konstaterar att det varit fråga om en kränkning sätts åtgärder in och åtgärderna utvärderas efter en till två veckor. Rektorn uppger vidare att när anmälan görs i skolans digitala system går den automatiskt direkt vidare till huvudmannen.

Utredning om elev vid upprepade tillfällen stör ordningen, uppträtt olämpligt eller gjort sig skyldig till allvarlig förseelse

Representanter för elevhälsan uppger att elever som vid upprepade tillfällen stör ordningen utreds, bland annat genom att skolan pratar med eleven och elevens vårdnadshavare. Lärarna uppger att det har funnits elever som varit svåra, men inte i den omfattningen som skulle kunna resultera i skriftlig varning eller i en avstängning. Om eleven missköter sig tas kontakt med elevens vårdnadshavare och elevhälsan kan involveras i situationen. Rektor uppger att det i nuläget inte finns elever som stör ordningen på ett allvarligt sätt. Vidare berättar rektor att vårdnadshavarna involveras tidigt och att det i vissa fall upprättas kränkingsanmälningar eller initieras en utredning av elevens stödbehov samt att åtgärder vidtas för att få eleven att upphöra med beteendet. Det upprättas en handlingsplan och skolpsykolog, kurator och specialpedagog kan kopplas in i arbetet med eleven.

Anmälan till socialnämnden

Elevhälsans representanter, lärarna och rektor uppger att det finns rutiner för vad de ska göra om de befarar att elever far illa. All personal uppger att de är medvetna om att de har anmälningsplikt, att de anmäler vid misstanke att barn far illa och att anmälningarna görs digitalt. Rutinerna repeteras varje läsårsstart. Lärarna berättar att socialtjänsten har varit på skolan och informerat.

Elevernas inflytande över sin arbetsmiljö

Eleverna uppger i intervju att det finns ett elevråd vid skolan där olika frågor tas upp, exempelvis skolans ordningsregler. Rektor uppger i intervju att det finns ett elevråd på skolan samt att de som ingår i elevrådet inte erbjuds kompensation för den undervisningstid de går miste om i samband med uppdraget.

Rättslig reglering

Av 4 kap. 11 § och 13 § skollagen framgår bland annat att det vid varje skolenhet ska finnas ett eller flera forum för samråd där sådana frågor som är viktiga för eleverna diskuteras samt och att elev som blivit utsedd till elevrådsrepresentant ska medges ledighet för deltagande i sådant forum samt erbjudas kompensation för den undervisning som eleven går miste om på grund av uppdraget.

Av 5 kap. 3 § skollagen framgår att alla elever ska tillförsäkras en skolmiljö där utbildningen präglas av trygghet och undervisningen präglas av studiero. Med studiero avses att det finns goda förutsättningar för eleverna att koncentrera sig på undervisningen. Huvudmannen ska säkerställa att det på skolenheten bedrivs ett förebyggande arbete som syftar till att skapa trygghet och studiero.

Av 5 kap. 4 a § skollagen framgår att mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning får användas i undervisningen bara om det sker enligt lärares instruktioner eller om de utgör extra anpassningar eller särskilt stöd eller om det annars finns särskilda skäl.

Av 5 kap. 4 e § skollagen framgår att det för varje skolenhet ska finnas skriftliga rutiner för hanteringen av omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning. Rektorn beslutar om sådana rutiner.

Av 5 kap. 5 § framgår att ordningsregler ska finnas för varje skolenhet. Ordningsreglerna och hur de följs ska regelbundet följas upp. Orsakerna till uppföljningens resultat ska analyseras. Ordningsreglerna ska utarbetas, följas upp och, vid behov, omarbetas under medverkan av eleverna. Rektorn beslutar om ordningsregler.

Av 5 kap. 6 § skollagen framgår att personalen får vidta de omedelbara och tillfälliga åtgärder som är befogade för att tillförsäkra eleverna trygghet och studiero.

Av 5 kap. 9 § skollagen framgår att om en elev ibland annat förskoleklassen eller grundskolan vid upprepade tillfällen stört ordningen eller uppträtt olämpligt eller om eleven gjort sig skyldig till en allvarlig förseelse, ska rektorn se till att saken utreds. Samråd ska ske med elevens vårdnadshavare. Om förutsättningar för en utredning om särskilt stöd enligt 3 kap. 7 § är uppfyllda ska även en sådan utredning inledas.

Av 5 kap. 10 § skollagen framgår att rektorn, med utgångspunkt i vad som framkommit vid en utredning enligt 9 § första stycket, ska se till att åtgärder genomförs för att få eleven att ändra sitt beteende.

Kränkande behandling definieras i 6 kap. 3 § skollagen som ett uppträdande som utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen (2008:567) kränker ett barns eller en elevs värdighet.

Av 6 kap. 5 § skollagen framgår att huvudmannen ansvarar för att personalen fullgör de skyldigheter som anges i detta kapitel, när den handlar i tjänsten eller inom ramen för uppdraget.

Av 6 kap. 6 § skollagen framgår att huvudmannen ska se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever.

Av 6 kap. 7 § skollagen framgår att huvudmannen ska se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling.

Av 6 kap. 8 § skollagen framgår att huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Av 6 kap. 10 § skollagen framgår att en lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. En rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Av 29 kap. 13 § skollagen och 14 kap. 1 § socialtjänstlagen (2001:453) framgår att om personal på skolan får kännedom om eller misstänker att ett barn far illa är de skyldiga att anmäla detta till socialnämnden.

Av 2 § förordningen (2006:1083) om barns och elevers deltagande i arbetet med att en plan mot kränkande behandling framgår att planen ska upprättas, följas upp och ses över under medverkan av barnen eller eleverna vid den verksamhet som planen gäller för. Utformningen och omfattningen av barnens eller elevernas deltagande ska anpassas efter deras ålder och mognad.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i delar av skolans arbete med trygghet och studiero och arbete mot kränkande behandling.

Plan mot kränkande behandling

Skolans arbete med planen mot kränkande behandling uppfyller inte författningarnas krav i alla avseenden. Av Skolinspektionens utredning framgår att eleverna inte har medverkat vid framtagande av den nu gällande planen, vilket är en brist. Av kompletterande intervju med rektor framgår visserligen att det pågår ett arbete med att ta fram en ny plan mot kränkande behandling och att skolan har för avsikt att involvera eleverna och elevernas vårdnadshavare i detta arbete, men att detta ännu inte har gjorts.

Skriftlig rutin för omhändertagande av mobiltelefon och annan elektronisk kommunikationsutrustning

Av Skolinspektionens utredning framgår att det saknas en skriftlig rutin för omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning. Avsaknaden av en fastställd rutin kan leda till osäkerhet kring när mobiltelefoner och annan elektronisk utrustning får omhändertas och hur de ska förvaras och återlämnas. Skolan uppfyller därmed inte författningarnas krav i detta avseende.

Elevernas inflytande över sin arbetsmiljö

Skolinspektionens utredning visar att elevrådsrepresentanter vid skolan inte erbjuds kompensation för undervisning som eleven går miste om under sitt uppdrag som elevrådsrepresentant. Detta är en brist.

Vad gäller övriga delar inom området trygghet och studiero, och som har omfattats av Skolinspektionens utredning, framkommer av ovan redovisade omständigheter inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav.

Val av ingripande

Skolinspektionen får istället för att meddela ett föreläggande tilldela en huvudman som står under dess tillsyn en anmärkning vid mindre allvarliga överträdelser av vad som gäller för verksamheten (26 kap. 11 § skollagen). Huvudmannen är då skyldig att inom viss tid avhjälpa de brister som föranlett anmärkningen.

Värnamo kommuns verksamhet vid Hånger skola uppfyller inte fullt ut författningarnas krav vad gäller arbetet med trygghet och studiero och arbetet mot kränkande behandling. Utredningen visar att planen mot kränkande behandling inte har upprättats under medverkan av eleverna, att det saknas rutin för omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning vid skolan samt att elevrådsrepresentanter vid skolan inte erbjuds kompensation för undervisning som de går miste om i samband med uppdraget. Mot bakgrund av bristernas karaktär samt att huvudmannen i delar är medveten om bristerna och har för avsikt att vidta åtgärder för att avhjälpa dem, bedömer Skolinspektionen bristerna som mindre allvarliga och finner därför skäl att tilldela Värnamo kommun en anmärkning.

Områden utan konstaterade brister

Extra anpassningar och särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Garanti för tidiga stödinsatser

Elevhälsans representanter, lärarna och rektor uppger i intervju att lärarna använder de nationella kartläggningsmaterialen och nationella prov för att identifiera elever som kan ha behov av extra anpassningar i undervisningen. Representanter från elevhälsan uppger att lärarna diskuterar resultaten med specialpedagogen. Rektor uppger att lärarna och skolans specialpedagog gör en särskild bedömning av elevens kunskapsutveckling i de fall det är aktuellt utifrån resultatet av kartläggningsmaterialen samt att specialpedagogen är med och diskuterar vilka extra anpassningar som ska sättas in. Lärare berättar att eleverna ges extra anpassningar i de fall behov har identifierats. Rektor uppger vidare att lärare och specialpedagog

följer upp anpassningarna samt att det görs en överlämning av resultatet av uppföljningarna till mottagande lärare i samband med stadiebyte.

Extra anpassningar och anmälan till rektor

Eleverna uppger i intervju att de får hjälp under lektionerna, att några elever får extra hjälp och att hjälpmedel i form av skärmar och elektronisk utrustning finns tillgängligt i klassrummen. De äldre eleverna berättar att skolans specialpedagog ibland är ute och hjälper till i klassrummen.

Representanter från elevhälsan, lärare och rektor uppger att elever som uppvisar svårigheter i skolarbetet och riskerar att inte uppfylla de kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppnås ges extra anpassningar under ordinarie undervisningstid. Av intervju med elevhälsans representanter och rektor framgår att lärarna i arbetslaget diskuterar vilka anpassningar som kan behövas för en elev. I intervju med elevhälsans representanter uppges att specialpedagogen i vissa fall är involverad i arbetet med att komma fram till vilka extra anpassningar som ska ges, att det förs en dialog med elevens vårdnadshavare och att anpassningarna dokumenteras i elevernas individuella utvecklingsplaner som finns tillgängliga på skolans digitala plattform. Rektor och övrig personal berättar att extra anpassningar utvärderas och att nya extra anpassningar herefter kan sättas in.

Lärarna och elevhälsans representanter uppger att lärarna anmäler till rektor via en blankett om det kan befaras att en elev riskerar att inte uppfylla de kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppnås.

Utredning om särskilt stöd och åtgärdsprogram

Rektor, lärare och representanter från elevhälsan berättar att det startas en utredning av elevens behov efter anmälan. Utredningarna kan enligt de intervjuade se olika ut beroende på den aktuella elevens svårigheter och behov. Vidare uppges att utredningar görs i samråd med elevhälsan, att elevens vårdnadshavare involveras i utredningarna samt att de dokumenteras.

Elevhälsans representanter, lärare och rektor uppger att rektor efter utredning fattar beslut om att upprätta åtgärdsprogram. Rektor uppger att hen inte har fattat något beslut om att inte upprätta åtgärdsprogram men tillägger också att ett sådant beslut i så fall skulle kunna överklagas av elevens vårdnadshavare. Elevhälsans representanter uppger i intervju att åtgärdsprogrammen kan överklagas, att det är specialpedagogen som skriver åtgärdsprogrammen samt att det oftast är elevens lärare som genomför åtgärderna men att det ibland kan vara en resursperson. Rektor och elevhälsans representanter uppger att åtgärdsprogrammen följs upp och utvärderas.

Elevhälsans representanter och rektor uppger att elev som har behov av studiehandledning på sitt modersmål får detta behov tillgodosett.

Rättslig reglering

Av 3 kap. 4 § skollagen framgår bland annat att det ska göras en särskild bedömning av en elevs kunskapsutveckling i (p.1) förskoleklassen, om det utifrån användning av ett nationellt kartläggningmaterial finns en indikation på att eleven inte kommer att uppfylla kriterierna för bedömning av kunskaper för årskurs 1 och 3 i svenska, svenska som andraspråk eller matematik, (p.2), lågstadiet i grundskolan och sameskolan, om det utifrån användning av ett nationellt bedömningsstöd eller ett nationellt prov i svenska, svenska som andraspråk eller matematik finns en indikation på att eleven inte kommer uppfylla kriterierna för bedömning av kunskaper för årskurs 1 eller 3. Om det efter en sådan bedömning kan befaras att eleven inte kommer att uppfylla de kriterier för bedömning av kunskaper som gäller för den aktuella skolformen, ska det skyndsamt planeras sådant stöd som anges i 5 § eller göras en anmälan till rektor enligt 7 §. Det behöver inte göras någon särskild bedömning om förutsättningarna i 5 eller 7 § redan är uppfyllda. Det ska i så fall skyndsamt planeras sådant stöd som anges i 5 § eller göras en anmälan till rektor enligt 7 §.

Av 3 kap. 4 a § skollagen framgår att ansvarig förskollärare eller lärare ska samråda med personal med specialpedagogisk kompetens vid en särskild bedömning enligt 4 §, vid planering av insatser enligt 5 § samt vid uppföljning enligt 4 b §.

Av 3 kap. 4 b § skollagen framgår att det ska genomföras en uppföljning av sådant stöd som har getts enligt 5 § i svenska, svenska som andraspråk och matematik i slutet av förskoleklassen och i slutet av lågstadiet i grundskolan. Resultatet av denna uppföljning ska överföras till den lärare som ska ansvara för eleven i nästa årskurs.

Av 3 kap. 5 § skollagen framgår att om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, och inte annat följer av 7 §, ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen. Stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövligt.

Av 3 kap. 7 § skollagen (2010:800) framgår bland annat att om det inom ramen för undervisningen, genom uppgifter från lärare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om

eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövligt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd.

Av 3 kap. 8 § skollagen framgår att särskilt stöd får ges istället för den undervisning eleven annars skulle ha deltagit i eller som komplement till denna. Det särskilda stödet ska ges inom den elevgrupp som eleven tillhör om inte annat följer av denna lag eller annan författning.

Av 3 kap. 9 § skollagen framgår bland annat att ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn. Om beslutet innebär att särskilt stöd ska ges i en annan elevgrupp eller enskilt enligt 11 § eller i form av anpassad studiegång enligt 12 § får rektorn inte överlåta sin beslutanderätt till någon annan. Om en utredning enligt 7 § visar att eleven inte behöver särskilt stöd, ska rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till i stället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas.

Enligt 3 kap. 10 § skollagen ska det särskilda stödet ges på det sätt och i den omfattning som behövs för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås.

Av 5 kap. 4 § skolförordningen (2011:185) framgår att en elev ska få studiehandledning på sitt modersmål om eleven behöver det.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Bedömning och betygssättning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Utvecklingssamtal

Eleverna uppger i intervju att de har utvecklingssamtal och att de i samband med det pratar om hur de trivs och hur det går för dem i skolan. De äldre eleverna berättar att de tillsammans med vårdnadshavarna får veta vilka betyg de kommer få i samband med utvecklingssamtalen.

Lärare uppger att de har utvecklingssamtal och att de i samband med det bland annat går igenom hur eleven ligger till i förhållande till bedömnings- eller betygskriterierna. Härutöver har lärarna en ständig dialog med elever och vårdnadshavare om

hur eleverna har det i skolan. Rektor berättar att vårdnadshavare och elever vid utvecklingssamtalen får information hur det går för eleverna.

Nationella prov

Lärarna berättar att de nationella proven är tungt vägledande, men inte helt avgörande, när lärarna sätter betyg i årskurs 6. Rektor uppger att de nationella proven är mycket vägledande vid betygssättningen.

Rättslig reglering

Utvecklingssamtal

Enligt 10 kap. 12 § skollagen ska läraren, eleven och elevens vårdnadshavare i grundskolan minst en gång varje termin ska ha ett utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas samt om vilka insatser som kan behövas för att eleven ska uppfylla betygskriterierna eller kriterierna för bedömning av kunskaper och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen. I förskoleklassen ska läraren, eleven och elevens vårdnadshavare ha ett utvecklingssamtal minst en gång per termin om elevens utveckling och lärande, vilket framgår av 9 kap. 11 § skollagen.

Nationella prov

Av 10 kap. 20 a § skollagen framgår att vid betygssättning i ämnen som det ges ett nationellt prov i ska elevens resultat på det provet särskilt beaktas. Provresultatet eller resultatet på delprov ska dock inte särskilt beaktas om det finns särskilda skäl.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Beslutet har fattats av utredare Hanna Lindvall

Undervisningsråd Per Joel Jarlungar har varit föredragande i ärendet.

I ärendets slutliga handläggning har även utredare Gustav Nilsson medverkat.

2023-11-07

X Hanna Lindvall

Hanna Lindvall
Beslutsfattare
Signerat av: Hanna Lindvall

2023-11-07

X Per Joel Jarlungar

Per Joel Jarlungar
Undervisningsråd
Signerat av: Per Joel Jarlungar